

JÉZUS SZÍVE TEMPLOM

HERZ-JESU-KIRCHE

HEART OF JESUS CHURCH

A templom felépítését megelőzően Szent László tiszteletére felszentelt kápolna állt. Dombóvár fejlődésével, gyarapodásával szükségessé vált egy templom megépítése. 1757-ben Esterházy Miklós által adományozott anyagokból felépült a barokk stílusú egyhajós templom, melyet Fodor István pécsi kanonok szentelt fel.

A templom az évek során kisebb-nagyobb felújításokon esett át. Veszprémben készült toronyórát 1791-ben kapta. Két mellékoltárának képeit Polák Christophorus, helybeli mester készítette. Bár 1729-ben megnyitották a mai Rákóczi utcai temetőt, de még a XVIII. század második felében is sokan temetkeztek a templom köré, az ún. cinterembe.

Az 1930-as évek elején már igen szűknek bizonyult a templom, így egy új építését szorgalmazták. Az 1942-es építészeti tervet a kaposvári Kappéter István készítette. Végül az építés – elsősorban a háború miatt – elmaradt, viszont az összegyűjtött pénzből 1949–50-ben háromhajóssá bővítették, a szentély elbontásával északi és keleti irányban neobarokk stílusban szélesítették, a sekrestyét megnagyobbították és a főbejáratot a keleti oldalra helyezték át. A templom 1962-ben ismét felújításon esett át, majd 1986-ban elkészült a második torony.

Főoltára, valamint a szószék barokk stílusban épült, Esterházy Miklós adományaként Kismartonból került ide, 1760 körül. Feltehetően a XIX. századból származik a főoltáron található, Máriát Szent Lászlóval ábrázoló festmény, az oldalkápolnában lévő Lourdes-i Mária, valamint a főoltáron lévő Jézus Szíve-szobor. A mellékoltárt díszítő festmény dr. Gál Péter, a templom egykori plébánosának alkotása.

A Szent Orsolya-rend egykori iskolájából származó oltárt a főhajó déli falán, az Esterházy Miklós Nádor Gimnázium kápolnájából származó oltárt pedig a főhajó északi oldalfalán helyezték el. Valószínűsíthető, hogy a két oltár ugyanabban a műhelyben készült az 1930-as évek elején.

FORRÁS • QUELLE • SOURCE

Városunk Dombóvár a kezdetektől napjainkig.

Szerkesztette: Dr. Pap Norbert. Dombóvár, 2010.

Vor der Errichtung der Kirche stand hier eine zu Ehren des Heiligen Ladislau geweihte Kapelle. Durch die Entwicklung und das Wachstum von Dombóvár wurde die Errichtung einer Kirche benötigt. Aus gespendeten Baumaterialien von Miklós Esterházy wurde die einschiffige Kirche 1757 im Barockstil erbaut. Die Kirche wurde vom Domherr István Fodor aus Fünfkirchen geweiht.

Im Laufe der Jahre wurde die Kirche mehrmals erneuert. Sie hat ihre in Veszprém hergestellte Turmuhr 1791 erhalten. Die Gemälde der zwei Nebenaltäre stammen vom örtlichen Meister Christophorus Polák. Der Friedhof in der heutigen Rákóczi Straße wurde im Jahr 1729 eröffnet. Trotzdem wurden viele Verstorbene rund um die Kirche und um den Kirchhof begraben. Am Anfang der 1930er Jahre ist die Kirche ziemlich eng geworden, deswegen wurde die Errichtung einer neuen Kirche gefördert. Der Kaposvárer István Kappéter hat den Bauplan 1942 gemacht. Die Kirche wurde aber – vor allem wegen des zweiten Weltkrieges – nicht erbaut. Aus dem gesammelten Geld wurde sie aber zu einer dreischiffigen Kirche 1949–1950 erweitert, mit dem Abriss des Heiligtums in die nördliche und östliche Richtung im Neobarockstil verbreitert, die Sakristei vergrößert und der Haupteingang auf die nördliche Seite versetzt. Die Kirche wurde 1962 wieder erneuert – anschließend wurde der zweite Turm 1986 errichtet.

Der Hauptaltar und die Kanzel wurden auch im Barockstil erbaut. Miklós Esterházy aus Eisenstadt spendete beide um 1760. Das Gemälde auf dem Hauptaltar, das Maria mit dem heiligen Ladislau darstellt, stammt mutmaßlich aus dem 19. Jahrhundert so wie die Statuen von Maria von Lourdes und von Herz-Jesu auf dem Hauptaltar. Das Gemälde, das den Hauptaltar verziert, ist das Werk des ehemaligen Pfarrers der Kirche Péter dr. Gál.

Der aus der ehemaligen Schule des Ursulinen Ordens stammende Altar wurde auf der südlichen Mauer des Hauptschiffes, der aus der Kapelle des Esterházy Gymnasiums stammende Altar aber auf der nördlichen Seitenmauer untergebracht.

Die beiden Altäre wurden wahrscheinlich in derselben Werkstatt am Anfang der 1930er Jahre hergestellt.

Before the church was built, a chapel erected in honour of Saint Ladislaus used to stand here. As the town started to develop and prosper, it came to be necessary to build a church.

In 1757, the single-nave church of Baroque style was erected using materials donated by Miklós Esterházy, and was consecrated by Pécs prebend István Fodor. The church went through a variety of renovations as years went by. The church clock – produced at Veszprém – was installed in 1791. The pictures of the two side altars are the works of Christophorus Polák, a local master. Although the cemetery in Rákóczi Street was opened up in 1729, many burials were made in the churchyard surrounding the church even in the second half of the 18th century.

By the early 1930s, the church became really confined and a new church was proposed to be constructed. The 1942 construction plan was designed by István Kappéter from Kaposvár. Finally – primarily because of World War I – no new church was constructed, but in 1949-50 the existing one was extended to three naves, broadened to the north and to the east in Neo-Baroque style by demolition of the sanctuary; besides, the sacristy was enlarged and the main entrance was moved to the eastern side, using the funds collected. In 1962, further renovation works were performed on the church, and the second tower was completed in 1986. The high altar and the pulpit were all built in the Baroque style, brought here from Kismarton around 1760, as a donation from Miklós Esterházy. The painting on the high altar, depicting Mary with Saint Ladislaus, the statue of Our Lady of Lourdes in the side chapel, and the Heart of Jesus statue on the high altar are presumably from the 19th century. The painting to ornament the side altar is the work of dr. Péter Gál, former parson of the church.

The altar from the former school of the order of Saint Ursula was placed on the southern wall of the main nave, and the altar from the chapel of Esterházy Grammar School on the northern side wall of the main nave. These two altars were probably produced in the same workshop in the early 1930s.